

Meer dan 1100 uren declareren is een illusie

Hans Bousie

advocaat te Amsterdam

Advocaten kunnen niet rekenen, ze zijn daar zelfs een beetje trots op. Maar is het terecht? Denk aan de urennormen, hét in het oog springende punt als het gaat om advocaten en rekenen.

Als er urennormen worden gehanteerd, beginnen die doorgaans bij ongeveer 1200 uur en lopen ze soms door tot maar liefst 2100. We hebben het over declarabele uren per jaar. Vorig jaar kwam ik een Amerikaanse advocate tegen die mij trots vertelde parttime te werken (vier dagen per week) en desalniettemin 2200 uur per jaar te declareren. En wie zag niet het mailtje waarin een partner van een Amerikaans advocatenkantoor zijn medewerkers opzweeptte toch vooral de 200 declarabele uren per maand te halen, en dan gaat het om beginnende advocaten. Deze hantering van urennormen is het bewijs dat advocaten niet kunnen rekenen. Mijn stelling is dat een urennorm hoger dan 1100 uur in de meeste praktijken illusoir is.

Een gezonde verhouding tussen privé en werk, veronderstelt dat een medewerker veertig uur in de week werkt, en meer niet. Rekent u even mee: een jaar telt 365 dagen. Daarvan zijn 104 dagen weekends, zo komen we op 261 dagen. Daar trekken we de vakantie vanaf, zijnde 25 dagen, is 236 dagen. Zelfs advocaten zijn wel eens ziek, laten we zeggen 10 dagen per jaar, is 226 dagen, vergeet de feestdagen niet, laten we zeggen 5, dan zitten we al op 221 dagen en ten slotte moeten advocaten verplicht naar cursus en veelal half verplicht naar congressen, laten we zeggen 8 dagen afwezig, resteren 213 dagen. Een mens werkt op een dag 8 uur, $213 \times 8 = 1704$ uur.

Stel van de 8 aanwezige uren zet je er 5 om in declarabele arbeid (in onze IE-praktijk een ervaringsgetal). Dat betekent dat je op de dagen dat je aanwezig bent 62,5% van je uren in declarabele uren moet omzetten. Zo kom je uit op 1065 uur; vooruit, in een schrikkeljaar kun je dus op 1070 komen.

Er zijn advocaten die ver boven de 1065 uur komen. Laat ik eerst een uitzondering maken voor het soort praktijk. Een praktijk als de onze is een bewerkelijke: veel telefoontjes, veel faxen, veel korte verrichtingen in een dossier. Die laat zich lastig vergelijken met een praktijk waarbij je onderhandelt over de overname van een kerncentrale. Toch denk ik dat de norm 5 uur declarabel op 8 uur aan het werk, zo gek niet is.

Hoe kunnen advocaten dan *targets* halen die ver boven de 1065 uur liggen? Dat kan maar op twee manieren. Of je houdt jezelf voor de gek, of je cliënt. In het eerste geval werk je je gewoon drie slagen in de rondte ('s avonds heel sociaal even thuiskomen om de kinderen een kus te geven en dan na het eten lekker naar boven en doorwerken tot halftwee 's nachts), om je verbaasd op je vijfenveertigste af te vragen waarom alleen je *maitresse* je nog mag, waarom je veel te zwaar bent, waarom je op kantoor de energie niet meer hebt om te doen wat er van je wordt verwacht. Het is immers onmogelijk om tien of meer uur per dag op topniveau te presteren en dat dag in dag uit, zonder geregeld bij te tanken.

Of, en die oplossing is minstens net zo verwerpelijke, je schrijft hier en daar een uurtje meer op de cliënt van de week.

Welke oplossing een individuele advocaat ook kiest, het management van een advocatenkantoor kan dit soort wantoestanden niet laten voortbestaan. Als je goed bent voor je mensen en je stelt prijs op een eerlijke verhouding met je klanten dan zorg je dat je geen urennormen hanteert die menselijkerwijs onhaalbaar zijn. En als het werk dan niet afkomt dan neem je toch gewoon extra mensen aan, net als een normaal bedrijf zou doen.

Dan nemen de kosten toe, en de inkomsten van de partners af, klopt. Maar zijn die inkomens her en der ook niet wat aan de hoge kant? Al dat gemopper op Scheepbouwer en consorten kan niet verhelen dat er gewoon simpele dienstverleners als advocaten zijn die hetzelfde verdienen.

Als advocaten zelf niet in staat blijken hun urennormen naar beneden te brengen, ligt dat op de weg van de Orde. Als de Orde zich ermee wil bemoeien dat er niet op basis van *no cure no pay* gewerkt mag worden, zou het dan niet op haar weg liggen om bijvoorbeeld te voorkomen dat beginnende advocaten door hun bazen misbruikt worden?

Ik leid inmiddels acht jaar een advocatenkantoor, er zijn zeven advocaten bij mij in dienst en het systeem dat wij hanteren werkt prima. Het personeel is gelukkig, de klanten zijn tevreden en niettemin hou ik voldoende geld over voor een rijtjeskasteel in een keurig dorp op een golfslag afstand van Haarlem. ●